

ZPRÁVA ZE SLUŽEBNÍ CESTY DO ITÁLIE

Místo: Montefiascone, Itálie

Termín: 8. 8. – 12. 8. 2011

Účastníci cesty: MgA. Tichá Bohuslava

Účel cesty: Účast na mezinárodním workshopu *Conservation techniques for Islamic Binding*.

Datum Vyhotovení: 25.8.20011

Podpis ředitelky archivu:

Zpráva

Cílem této služební cesty byla účast na restaurátorském workshopu, který byl zaměřený na konzervaci zaměřený na konzervaci Islámské vazby.

Workshop je každoročně pořádán anglickou společností Conservation by Design. Tato organizace se zaměřuje zejména na výrobu archivních konzervačních materiálů a pomůcek. Vedle této činnosti mají pod zaštitou i jiné projekty, jako například záchranu knihovny Seminario Barbarigo. Tato pozdně středověká knihovna obsahuje nejen sbírku Cardinala Barbarigo, ale i jiné velmi vzácné knihy a významné knižní sbírky.

Jelikož tento projekt je finančně velmi náročný, Conservation by Design (CXD) rozhodlo otevřít letní školu a financovat záchranu knižní sbírky v Montefiasconské monastrii.

V roce 1987 začali na projektu pracovat restaurátoři Britské Knihovny a Public Record Office in London společně se studenty z Camberwell College of Arts a University of Northumbria.

Letní škola byla založena v roce 1992. Kurs je pořádáný jednoručně a celkově trvá čtyři týdny. Obsah vyuky se v jednotlivých týdnech tematicky liší.

Od roku 2005 CXD vyhlašuje soutěž na stipendium Dr Nicholas Hadgraft. Stipendium bylo založeno na počest památky Dr. Nicholas Hadgraft a uděluje se neúspěšnějšímu žadateli. Stipendium je ve výši 1000 liber a tuto finanční částku pak může student využít na kurzovné a výdaje s kurzem spojené. Nicholas Hadgraft byl velký příznivec Conservation By Design, bohužel tragicky zemřel v roce 2004. Vystudoval University of the Arts London a významně se podílel společně se Stuartem Welchem který je hlavní autor této myšlenky, na vývoji "Squelch Drying" techniky.

"Squelch Drying" je velmi efektivní metoda vysoušení knih a papíru, založená na bázi vakuových baliček. Tato metoda byla také používána při záchraně knih a archiválií v Praze během povodní v roce 2002.

Tento rok jsem se soutěže zúčastnila a stipendium jsem vyhrála. Proto jsem se mohla workshopu v Montefiascone zúčastnit.

V letošním roce se v kurzech vyučovala rekonstrukce středověké barevné palety, rekonstrukce ranné středověké islámské vazby, konzervační technika islámské vazby, poznávání neobvyklých částí španělské ranné obchodní vazby.

Z těchto kurzů jsem si vybrala Konzervaci islámské vazby. Hlavní důvod pro volbu tohoto workshopu byl fakt, že v České republice jsou cenné orientální sbírky, avšak velmi málo našich restaurátorů se specializuje na konzervaci islámské knižní vazby. Dále mě také motivoval můj osobní zájem o islámskou vazbu a možnost rozvinutí případné spolupráce a výměny profesionálních poznatků s učiteli a studenty.

Program workshopu

Každodenní výuka byla rozdělena do dvou částí. V dopoledních hodinách probíhaly přednášky prezentované Elaine Wright. V druhé části dne se pak konala pod vedením Kristine Rose praktická výuka zaměřená na zhotovení islámské konzervační vazby.

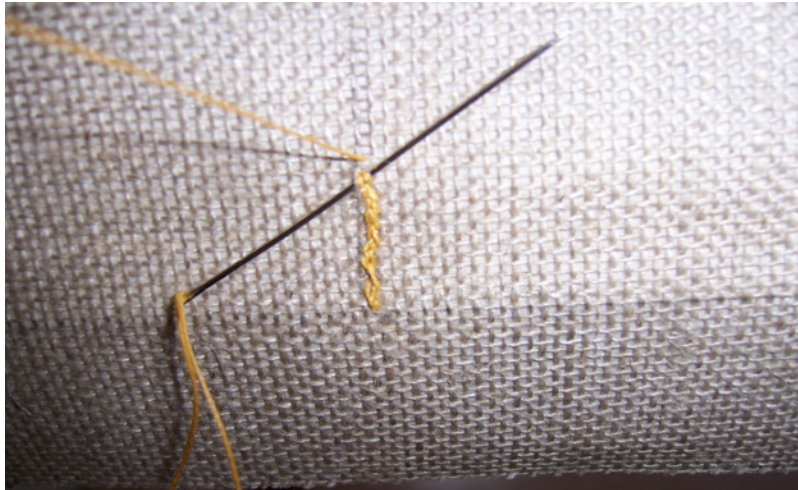
1. den

Vzájemné seznámení se s vyučujícími, organizátory a účastníky kurzu a stručná informace o projektem na záchranu Montefiascone monastry.

Přednáška: Islámská kniha.

Workshop:

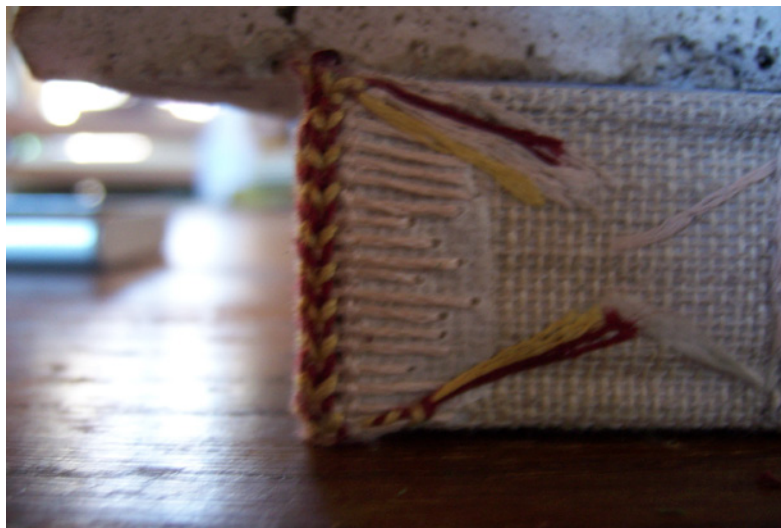
- Uvedení do problematiky islámské knižní vazby.
- Sešití knižního bloku islámským stehem na konzervační hřbetník (letecké plátno).
- Příprava předsádek.

2. den

Přednáška: Islámský papír.

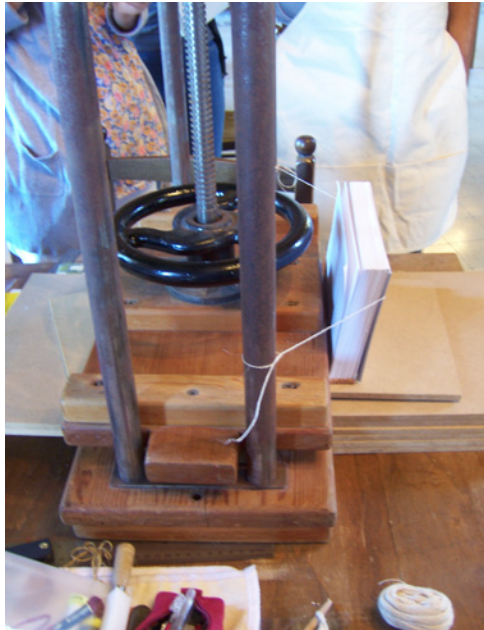
Workshop: Šití kapitálku (primární a sekundární šití).

3. den

Přednáška: Knižní vazba (Mamluk) ve 14. a 15. století.

Workshop: Nasazení desek na knižní blok.

4. den

Workshop: Potažení knižní vazby usní.

Přednáška: Knihvazačství v Iránu (15-16 století).

5. den

Přednáška: Knihvazačství v Otomanském Turecku (15.–20. století).

Workshop: zpracování knižních rohů, přilepení přideští.

Workshop byl zakončen rozdáním certifikátů a rozloučením se s lektory, pořadateli

a účastníky kurzu.

Závěr

Hlavním náplní této služební cesty byla studie islámské konzervační techniky. Druhou neméně důležitou součástí tohoto studijního projektu bylo historické pojednání o vývoji islámské vazby. Pro restaurátora je velmi důležité být dobře seznámen se strukturou a materiálem knižní vazby.

Přednášky byly na velmi vysoké úrovni, presentovány zajímavou a srozumitelnou formou. Jedním z hlavních přínosů tohoto kurzu bylo osvojení si specifického přístupu ke konzervování islámské vazby, který se značně liší od konzervování vazby evropské. Je velmi důležité respektovat rozdílnou strukturu islámské vazby a nesnažit se konzervovat tuto vazbu tradičním způsobem, což by mělo spíše destruktivní vliv zejména na funkčnost vazby.

Organizace a studijní náplň výuky kurzu byla bezchybná. Bohužel, vybavenost a pracovní podmínky workshopu byly spíše podprůměrné. Jako například špatné osvětlení a nedostatek knižních lisů a tenčících kamenů. Ale i přes tyto nedostatky všichni účastníci úspěšně dokončili zadanou práci. Dalším přínosem této cesty, zato neméně důležitým, byly časté diskuse s konzervátory z jiných částí světa o restaurátorském oboru, novinkách a jiných zajímavostech.

Ačkoli kurz byl časově náročný, jeho atmosféra byla velmi přátelská. Ke konci kurzu si účastníci a vyučující vyměnili kontakty a slíbili případnou spolupráci.

